

Revista cultural
Diputació Provincial de Castelló

Núm. 9 - març 2008

Fundació Blasco de Alagón
IV Premi Internacional de Pintura
Arqueologia, a la recerca de les
empremtes dels nostres avantpassats

Traducir
al castellano

Cultura

Revista cultural de la
Diputació Provincial
de Castelló

Núm. 9 - març 2008

Coordinació i redacció:
Gabinet de Premsa

Disseny i maquetació:
Álvaro Bautista Diseño

Fotografia:
Javier Vilar, Pascual Mercé i
Arxiu Diputació

Impressió:
Impremta Provincial
Dipòsit legal: CS-13-2005
I.S.S.N.:
Ed. Impresa: 1699-8200
Ed. Electrònica: 1699-8219

**Traducir
al castellano**

sumari

2 INSTANTÀNIES

Nova Casa de Cultura a Borriol /
L'Institut Valencià de Restauració, en
Penyeta Roja / La diputació destina
381.000 euros al Castell d'Alcalà de
Xivert.

4 NOTÍCIES CULTURALS

La Fundació Blasco de Alagón va
destinar 200.000 euros per a la
restauració de béns patrimonials durant
2007.

6 GENT DE L'ART

El pintor nord-americà Oliver Lutz i
la seua obra *Lynching 1*, guanyadors
del IV Premi Internacional de Pintura
Diputació de Castelló.

8 PUBLICACIONS

Novetats en el Servei de Publicacions.

9 ARQUEOLOGIA

A la recerca de les empremtes dels
nostres avantpassats

12 RESTAURACIÓ

L'oració del Carmelita.
L'Església de Sant Vicent Ferrer.

C instantànies

NOVA CASA DE CULTURA A BORRIOL

El president de la Diputació de Castelló, Carlos Fabra, va visitar les obres de la nova Casa de Cultura de Borriol, infraestructura que marcarà “un abans i un després en la vida cultural de la localitat, destinada al desenrotllament de concerts, exposicions o representacions teatrals”.

El projecte va ser licitat per 1.463.102 euros i es va adjudicar a l'empresa Augimar, encarregada de l'edificació, per un pressupost d'1.373.852 euros. Les obres d'aquest nou recinte es van iniciar el 2006 i l'objectiu de l'ajuntament és dotar el municipi d'un espai d'avantguarda i innovador, que comptarà amb una superfície construïda de 1.278 m².

En la planta baixa de la nova Casa de Cultura, ubicada en un solar de l'avinguda Saragossa, s'habilitarà un saló d'usos múltiples i assajos, un magatzem per a la banda de música i dues sales d'exposicions. A més comptarà amb una sala de conferències i auditori, amb capacitat per a 112 butaques i l'escenari, de 43 m². Així mateix, també s'ha previst una zona per a biblioteca informàtica i oficines.

L'INSTITUT VALENCIÀ DE RESTAURACIÓ ES TRASLLADARÀ A PENYETA ROJA

L'Institut Valencià de Conservació i Restauració de Béns Culturals continua creixent i traslladarà totes les seues instal·lacions a Penyeta Roja.

En un primer moment passaran al nou edifici els departaments de metalls, analítica, paleontologia i arqueologia; després, viatjaran fins a l'antic campus de la Universitat Jaume I les àrees de tèxtil i el laboratori fotogràfic.

El Servei de Restauració de la Diputació de Castelló va ser creat amb l'objectiu de contribuir a la salvaguarda del llegat cultural de la província. Gràcies a la feina exercida per un gran nombre de professionals, juntament amb la iniciativa que ha emprés la Diputació, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana ha triat aquesta institució com a seu central per a la creació de l'Institut Valencià de Conservació i Restauració de Béns Culturals.

PREMI JOSEP PASQUAL I TIRADO

L'escriptor Pep Castellano va recollir en el Saló de Plens de la diputació el bastó acreditatiu com a guanyador del premi Josep Pasqual i Tirado, de mans de la reina de les festes, Laia Bacas, i el fill de l'autor, Vicent Pasqual, per l'obra *Dotze contes i mig*. El jurat estava format per Vicent Pascual Roig, president del jurat, Agustí Peiró, Joan Andrés i Sorribes, Manel Alonso i Català i Josep Maria Rambla i Renau, qui va actuar de secretari del jurat.

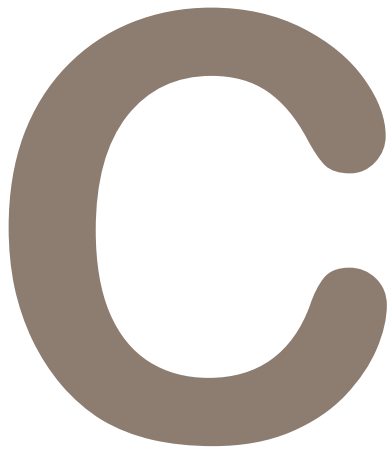
El certamen, organitzat per la Federació de Colles de Castelló, la llibreria Babel i Brosquil Edicions, compta amb el patrocini de la Diputació Provincial de Castelló i està dotat amb 2.000 euros, a més de la publicació de l'obra i un bastó que rememora els utilitzats per l'autor del *Tombatossals*.

L'escriptor Pep Castellano, Albocàsser 1960, va estudiar Magisteri i després Pedagogia. Actualment treballa com a tècnic de formació d'animadors juvenils en l'IVAJ i exerceix de contacontes formant duo amb Canto Nieto.

DIPUTACIÓ DESTINA 381.000 EUROS PER A RESTAURAR EL CASTELL D'ALCALÀ DE XIVERT

La Diputació Provincial de Castelló ha pressupostat 381.000 euros per a restaurar el castell d'Alcalà de Xivert. Una xifra que per al vicepresident de l'àrea de Cultura, Miguel Ángel Mulet, "constata el interès de la diputació per conservar un dels tresors patrimonials de la nostra província". A partir d'ara, segons Mulet, les accions se centraran a consolidar les estructures de la fortalesa "per evitar més desprendiments en les muralles". Després dels 199.000 euros concedits per la diputació, l'increment de l'aportació ve derivat, segons Mulet, "per la aposta per recuperar un element que arreplega la simbologia de totes les cultures que hem tingut en la província". D'altra banda, la responsable del castell, Marina Sorribes, va indicar que els treballs s'estan centrant en tasques de neteja "per evitar runes" i en la tala de pins en la superfície de la fortalesa "que estan afectant la seua conservació".

noticias culturales

FUNDACIÓ

BLASCO DE ALAGÓN

La Fundació Blasco de Alagón ha invertit 193.500 euros en les distintes actuacions de manteniment i restauració del patrimoni que ha dut a terme en les províncies de Castelló i de Terol l'any 2007. A més, la fundació va organitzar l'any passat l'exposició *Cofres d'Amor*, que van visitar prop de 11.000 persones en el Museu de Belles Arts de Castelló.

L'any 2007 ha sigut el de la consolidació de la Fundació Blasco de Alagón com el principal referent en restauració patrimonial de la nostra província. La principal actuació desenvolupada a Castelló ha sigut la restauració de la capella del Cor de Jesús de Vilanova d'Alcolea, que va suposar una inversió de 16.500 euros. La Fundació Blasco de Alagón ha sigut també la responsable dels treballs per a recuperar la Font de l'Àngel de Sant Mateu, aquest projecte va tindre un pressupost de 12.300 euros i la restauració va ser inaugurada el passat estiu durant les festes de la població.

El 2007 ha sigut també l'any de la restauració de les pintures murals de la capella de l'alcaldia de l'Ajuntament de

Castelló, aquests treballs van tindre lloc durant l'estiu en el consistori castellanenc, dins de la campanya que organitza anualment la Fundació. El cost d'aquesta intervenció va ser de 12.000 euros.

La població de Vilafamés ha sigut una altra que ha comptat amb una actuació per part de la Fundació Blasco de Alagón, amb els treballs de rehabilitació de la teulada de l'ermita de Sant Ramon. A Catí, la Fundació ha treballat en la restauració del Prigó, una important creu que marcava el Camí de Santiago a Castelló. La recuperació d'aquesta peça, que es trobava en molt mal estat, va suposar una despesa de 7.250 euros.

Les actuacions de la Fundació Blasco de Alagón en matèria de conservació de patrimoni han passat també per la població d'Ares, allí s'ha restaurat la rehabilitació de la creu de terme, uns treballs que van costar 2.500 euros. També a Ares està en execució la recuperació del retaule barroc de l'església de la població, aquesta actuació suposarà una inversió de 4.500 euros.

La fundació també ha restaurat al llarg de l'any l'escultura de Sant Blai de l'Església Parroquial de Betxí, per 1.800 euros.

Presentació de la restauració de l'Altar Major de la Basílica del Lledó.

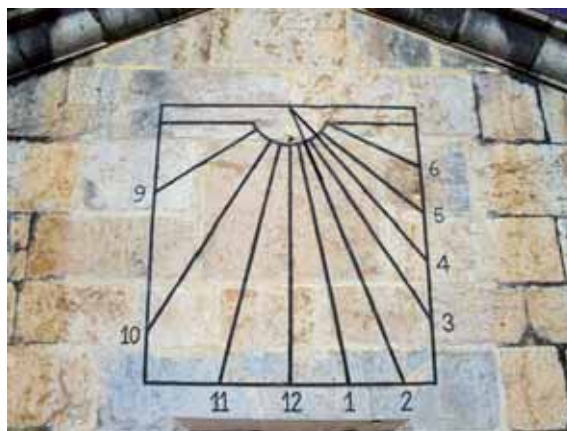
Durant el mes de gener, culminaren per part de la Fundació Blasco de Alagón els treballs de restauració de l'altar major de la basílica de la Mare de Déu del Lledó. El projecte ha suposat una inversió de 15.000 euros.

Pel que es refereix a la província de Terol, la fundació ha realitzat diferents treballs de restauració per valor de 85.300 euros. Cantavieja ha sigut una de les poblacions on més actuacions s'han desenrotllat el 2007. La Fundació Blasco de Alagón ha dut a terme la restauració de la taula de Sant Miquel que es troba en la Iglesia del Cid, els treballs per a recuperar aquesta taula van costar 3.800 euros. A Mirambel, la entitat va rehabilitar per 18.000 euros el Torreón de las Monjas i va executar la restauració frontal de Sant Miquel.

A aquestes actuacions se suma la col·laboració amb la rehabilitació del pont àrab de la Todoella, amb un import de 9.000 euros.

El 2007 ha sigut l'any de la commemoració del desé aniversari de la creació de la Fundació Blasco de Alagón i, per a celebrar-ho, l'organització ha creat una nova imatge corporativa i ha editat un llibre commemoratiu. A més, els patrons i col·laboradors van participar en un sopar de gala homenatge que es va celebrar el passat mes d'abril.

L'any 2007 també sigut un any en què la Fundació Blasco de Alagón ha estat present en nombrosos esdeveniments i ha participat en festivals i seminaris com el Sete Sóis, Sete Luas, a Lisboa o el Seminari Internacional del Patrimoni Cultural Valencià en el Museu Valencià de la Il·lustració i de la Modernitat (MuVIM).

Detall del rellotge de sol en la població de Catí.

Font de l'Àngel de Sant Mateu

C

gent de l'art

OLIVER LUTZ

La quarta edició del Certamen Internacional de Pintura Diputació de Castelló ja té guanyador, el nord-americà Oliver Lutz. L'artista establert en el barri de Brooklyn, Nova York, s'ha imposat en una renyida pugna als 20 finalistes que, com ell, havien sigut prèviament seleccionats d'entre els 450 artistes que optaven al premi. En total han sigut més de 30 els països representats en la present edició, "una de les de major qualitat d'artistes i obres", segons el propi jurat.

El Museu de Belles Arts de Castelló va acollir la roda de premsa en què els membres del jurat, acompanyats del diputat de Cultura Miguel Ángel Mulet, van fer públic el nom del vencedor. En la present edició, els encarregats de seleccionar-lo han sigut Susanne Boecker, Demetrio Paparoni, Philippe Van Cautelen, Javier Panera i Wences Rambla. El diputat de Cultura, Miguel Ángel Mulet, va reiterar que "la importància de les obres que s'hi han presentat confirma la consolidació internacional del premi, com també la favorable acceptació entre el món de l'art del seu plantejament pictòric. I això es deu a l'especial interès que la Diputació de Castelló ha posat en aquest premi i, en especial, el seu president, verdadera alma mater del certamen. Podem afirmar orgullosos que el premi de Castelló marca tendències i obri les portes del reconeixement internacional a artistes fins llavors poc coneguts".

Les primeres paraules de l'artista guanyador, Oliver Lutz, van ser d'"agraïment sincer per als membres del jurat per la seua sensibilitat cap al rerefons d'aquesta obra. Per mi aquest premi és un somni fet realitat, encara no m'ho puc creure. Vaig tindre coneixement del certamen de Castelló

Oliver Lutz, guanyador del IV Certamen.

fa 2 anys, quan exposava les meues obres en una galeria de Boston. Uns amics em van comentar que hi havia un premi a Europa molt important i que la meua pintura podria encaixar en el que estaven buscant. Això va ser en l'estiu de 2006 i des de llavors em vaig decidir a participar. Encara que, la veritat, mai vaig esperar guanyar. Aquest premi és un honor i una responsabilitat molt gran, sé que la carrera dels guanyadors es veu sempre afavorida i per això estic molt content".

L'obra guanyadora porta per títol *Lynching 1*, i correspon a la perfecció a la definició de "pintura expandida" a què fa ho-

Lynching I, obra guanyadora del certamen

nor el títol del certamen. En aquesta obra, mitat acrílic-mitat instal·lació de televisió per circuit tancat, l'artista ha recreat una famosa execució pública que va tindre lloc l'any 1930 a l'estat d'Indiana. En ella, una marea de gent assisteix amb total algaravia al linxament i execució de dos negres, Abram Smith i Thomas Shipp. L'escena va donar origen a una celebre foto que fins i tot es va distribuir en forma de postal entre la societat meridional. L'obra és, segons el propi autor, "una denúncia d'aqueixa cultura de la violència més extrema i la hipocresia de la societat que l'empara".

Responent a la important tradició pictòrica que des de sem-

pre ha existit a Castelló, la Diputació Provincial va concebre l'any 2004 el I Certamen Internacional de Pintura Diputació Castelló amb la ferma ambició de crear un premi de referència en el panorama artístic nacional i internacional. Una aposta que quatre anys després s'ha saldat amb notable èxit de crítica i participació tant nacional com internacional. Només en la seua III edició, van ser 941 artistes els participants, d'un total de 55 països diferents. Un rècord que serà difícil d'igualar i que suposa que el nom de Castelló es passege per tot el món gràcies a aquest certamen de pintura expandida.

C

publicacions

NOVETATS EN EL SERVEI DE PUBLICACIONS

Estudis Castellonencs. No 10

VV.AA

Nova entrega d'aquesta emblemàtica publicació que recopila dos anys de documents històrics de la província de Castelló. De nou coordinat per Eugenio Díaz Manteca, en la present edició es troben articles que fan referència al descobriment d'Amèrica i la Corona d'Aragó, l'aportació històrica de l'Escola de Ceràmica d'Onda o els primers anys d'existència de la Cartoixa de Valdecrisc.

ISBN: 978-84-96372-47-4 · PVP: 30 euros.

Cofradía de Nuestro Padre Jesús de Medinaceli

VV.AA

L'edició d'aquest llibre pretén homenatjar en el seu cinquantenari a una de les confraries de major arrelament a Onda. Hi podem trobar des dels fets que en van motivar la fundació, o un repàs als esdeveniments més rellevants de la seua història, fins als records i experiències d'alguns dels seus membres. I tot acompanyat amb abundant material gràfic, com a testimoni de les diferents etapes viscudes pels confreres.

ISBN: 978-84-96372-47-4 · PVP: 20 euros.

Historia breve y documentada de la Real Villa de Catí II

Mossén Juan Puig

Continuació del llibre de mossén Juan Puig, aquest contribueix a aprofundir en el coneixement de l'interior de la nostra província i en la recuperació de la seua història. En aquest volum es comprén el període que va des del 1601 al 1950.

ISBN: 84-89944-26-1 · PVP: 9,62 euros.

C arqueologia

EN BUSCA DE LAS HUELLAS DE NUESTROS PRIMEROS ANTEPASADOS

Dins del marc de projectes de treballs de camp, el Servei d'Investigacions Arqueològiques i Prehistòriques de la diputació (SIAP) ha desenvolupat al llarg dels darrers anys una fructífera tasca d'activitats investigadores a les comarques castellonenques com a resultat del programa d'activitats internes pròpies, i també amb intervencions arqueològiques a sol·licitud dels ajuntaments de la nostra Província (Cintorres, Soneja, Catí, la Vilavella, Traiguera).

Els principals jaciments a on és realitzen darrerament programacions anuals de treballs d'excavació i prospecció de camps per part del personal científic del SIAP, amb un clar objectiu d'estudiar el poblament de les èpoques preibèriques i ibèriques, així com de l'edat mitjana, es troben a les comarques de l'Alt Millars, la Plana Alta i el Baix Maestrat.

En els treballs d'excavació cal esmentar la necròpolis tumular del Salear del Mesón del Carro, a Cortes d'Arenoso. Per primera vegada a les terres de Castelló, es van poder identificar i excavar 4 túmuls funeraris d'incineració, pertanyent a un poblament indígena de l'edat del ferro, da-

Aspecte de les excavacions dins la Cova del Tossal de la Font. Foto: Jordi Mestre/IPHES

Túmulo funerari excavat en el Mesó del Carro de Cortes d'Arenoso.

tats als segles VIII-VII abans de la nostra Era, i amb clares influències del món cultural del Baix Aragó.

A la vegada i dins d'un projecte global que inclou la prospecció de bona part del territori d'aquesta comarca de ponent de Castelló, s'ha intentat recuperar el jaciment de Los Cabañiles a Sucaina, que va estar descobert i excavat per primera vegada a les darreries dels anys seixanta per Francesc Gusi.

Actualment, al llarg dels anys 2000 i 2001 es van reprendre les excavacions des del SIAP amb la finalitat de donar noves interpretacions a un conjunt arqueològic que pot donar algunes claus en la explicació del sorgiment de la cultura ibèrica en aquesta comarca de Castelló.

A la Plana Alta, també es continuen les campanyes d'excavacions als jaciments d'Orpesa la Vella (Orpesa del Mar), El Mortorum (Ribera de Cabanes) i a la Cova de Dalt del Tossal de la font (Vilafamés).

Al Baix Maestrat es continuen els treballs arqueològics al Castell de Xivert (Alcalá de Xivert).

L'assentament d'Orpesa la Vella, a Orpesa del Mar, és un important assentament costaner que presenta una seqüència d'ocupació llarga en diferents èpoques pre-protohistòriques i històriques. A través de les nombroses campanyes d'excavació, dirigides per Francesc Gusi als anys vuitanta, sabem que el primer poblat es va instal·lar en la península al inici del segon mil·lenni abans de l'era, es

a dir, fa uns 4000 anys. Les darreres intervencions al jaciment efectuades pel SIAP tenen una doble finalitat. Per un cantó, es pretén aturar el deteriorament que està afectant greument a les estructures de l'assentament en tot el seu conjunt, com a conseqüència de les accions erosives i l'absència de mesures preventives.

Les excavacions al Tossal del Mortòrum, situat a Cabanes, han continuat als anys 2006 i 2007. Aquestes campanyes han permès documentar amb detall l'assentament de l'edat del ferro antic que corona la seqüència. El jaciment es tracta d'un poblat segurament fortificat, situat al damunt d'un turó en alçada de difícil accés, datat entre els segles VII i VI abans de l'era, amb un modest urbanisme format per cases separades mitjançant carrerons.

Els objectes recuperats apunten a una forta vinculació del poblat amb el comerç fenici del Mediterrani Occidental, i s'interpreta una activitat prioritària envers l'explotació de minerals metàl·lics, doncs al peu del turó es troben mines de ferro i molt a prop de gal·lena.

Com a novetat més significativa, cal remarcar la identificació i excavació d'un túmul funerari a prop del poblat, dins del mateix cim del Tossal del Mortòrum. Es tracta d'una excepcional estructura de grans blocs que originalment degué tindre forma de túmul, amb una cambra central funerària delimitada per grans lloses en vertical. Encara que el conjunt es troba actualment en estudi, tot indica que es va emprar per fer enterraments a la segona meitat del segon mil·lenni abans de l'Era, es a dir, fa més de 3000 anys. Les campanyes d'excavacions les dirigeix Gustau Aguilera.

Túmulo funerari excavat en el Mortòrum.

Gravats rupestres trobats al terme de Cortes d'Arenoso.

C. Olària, F. Gusi i E. Carbonell junt amb tècnics de l'excavació a la cova del Tossal de la Font.

En quant a les campanyes de prospeccions de camp a les terres de ponent de la Província just amb els límits amb Terol, dins dels termes municipals de Cortes d'Arenoso y Villahermosa del Río. En aquesta zona agresta i muntanyenca, gràcies a la prospecció realitzada a la zona es va descobrir la necròpolis del Salegar ja descrita. L'existència d'això jaciment dins de l'àrea meridional de la Serra de Gudar castellonenca, on les estacions arqueològiques conegudes són escasses, va portar un renovat interès pel coneixement i desenvolupament del poblament protohistòric d'aquesta zona tant desconeguda i aïllada.

El Castell de Xivert (Alcalà de Xivert) representa un dels projectes més ambiciosos que la Diputació, propietària del castell, ha encetat pel que fa a l'excavació, consolidació i posada en valor dels castells provincials. Amb una ocupació que es remunta al menys a la edat del bronze, és ocupat durant el desenvolupament de la cultura ibèrica fins que la Segona Guerra Púnica, segle III abans de l'Era, i l'entrada en l'escenari peninsular de Roma acaba amb aquesta ocupació.

Al 2007 s'ha redactat des del SIAP un Pla d'actuació arqueològica per al Castell d'Alcalà, dins d'aquest Pla s'han realitzat algunes tasques arqueològiques com són l'excavació del l'aljub d'època templària que es localitza al recin-

te superior i el seguiment arqueològic de la tala d'arbres que ocupen la aljama morisca. En l'actualitat està a punt d'encetar-se la excavació definitiva i posada en valor del recinte superior del castell. Els treballs d'excavació estan codirigits per Neus Arquer i Ferran Falomir.

Finalment dins del conveni signat entre la Diputació i la Universitat Jaume I i l'Institut Català de Paleoeologia Humana i Evolució Social (IPHES) de Tarragona, amb la fi de establir un programa de col·laboració conjunta d'investigacions prehistòriques al jaciment del paleolític mitjà de la Cova de Dalt del Tossal de la Font, a Vilafamés, entre el SIAP, el Laboratori d'Arqueologia prehistòrica, i el IPHES.

Fruit d'aquest programa s'ha establert un ambiciós projecte multidisciplinari, iniciat al 2004, per a dur a terme diverses campanyes d'excavacions a un dels jaciments plistocènics valencians més importants de la Comunitat. A la darrera campanya de 2007, s'han efectuat importants treballs actualment en estudi. També es preveu una nova campanya aquest any amb la fi de recuperar noves restes humanes neandertals.

La direcció de les excavacions està dirigida per Carme Olària (UJI) amb l'assessorament científic de Francesc Gusi (SIAP) i Eudald Carbonell (IPHES).

C restauració

Restauració de L'oració del carmelita

El director executiu de Castelló Cultural, Vicente Farnós, la directora de l'Institut Valencià de Conservació i Restauració de Béns Culturals (IVACOR), Carmen Pérez, i el prior del monestir del Desert de les Palmes, el pare Alfonso Ruiz, van ser els encarregats de presentar el panell ceràmic *L'oració del carmelita* que l'IVACOR ha restaurat recentment.

“Es tracta d'una de les peces més importants de la col·lecció del convent”, ha destacat el pare Alfonso, “i és important per dos motius: en primer lloc, és el conjunt ceràmic del segle XVIII més gran que es conserva (té més de dos metres d'alçària), i és a més la peça que millor il·lustra i sintetitza el ritu de meditació sobre la passió de Crist de la comunitat eremítica dels carmelites”. S'hi representa Crist crucificat contemplat per Sant Joan de la Creu vestit amb l'hàbit de l'orde dels carmelites descalços. Les figures hi posen sobre un promontori central i estan rodejats per set medallons en rocalla que representen les etapes del llibre *Les estacions de l'ermità*. Aquest llibre consta com un dels manuals de meditació de referència per a la comunitat carmelita.

El panell va formar part de l'exposició *El Sant Desert* que es va celebrar en el Museu de Belles Arts de Castelló l'any 2006, i la seua restauració se suma a la resta d'activitats de recuperació del patrimoni que la Generalitat està duent a terme per mitjà de Castelló Cultural i l'IVACOR. La peça pot contemplar-se completament restaurada en el xicotet museu que el convent té habilitat en el seu interior.

Restauració de l'Església de Sant Vicent Ferrer

El president de la Diputació de Castelló, Carlos Fabra, i la directora de l'Institut Valencià de Restauració, Carmen Pérez, han visitat aquest matí la parròquia de Sant Vicent Ferrer, església del desaparegut convent dominic de Castelló, on s'estan realitzant diferents treballs de restauració. Unes millores que han tret a la llum una troballa sorprenent que els tècnics estan avaluant en aquests moments. Es tracta d'unes pintures murals d'època barroca descobertes davall gruixudes capes de calç en la primera capella de l'Evangeli del temple i que podrien suposar una important troballa d'incalculable valor patrimonial.

En una primera exploració superficial els restauradors hi han pogut descobrir un àngel que porta una cartel·la semblant a la que acompanya la imatge de Sant Vicent Ferrer de l'altar major, ja que amb tota seguretat respondria a un mateix programa iconogràfic de l'orde dominica. A més, i encara que de moment no són massa visibles, també hi ha restes de diverses figures de sants, probablement de l'orde de Santo Domingo de Guzmán. Durant tota una jornada els tècnics hi van realitzar una sèrie de fotografies amb infrarojos i reflectografies que serviran per a esbrinar el grau de deteriorament.

L'església de Sant Vicent Ferrer està patint un procés de restauració integral que inclou totes les capelles laterals i la coberta. En aquests moments ja han finalitzat la rehabilitació de cinc capelles i hi continuen treballant en altres tres alhora. Entre elles la capella del Rosari, coberta amb frescos barrocs d'Eugenio Guilló i que podria donar alguna pista sobre les noves troballes. La pròxima intervenció abordarà la fabulosa coberta del temple amb nervis tardorenacencistas que segons les primeres prospeccions podrien estar coberts de pa d'or.

C agenda

Exposicions:

Del 08/05 al 02/06/07
Jerónimo Uribe
Diez años entre el azahar

Del 06/11 a l'01/12/07
Blasco Vilar
Pintura

Del 08/05 al 02/06/07
Martín Espinosa
Escultura

Del 08/11 al 05/12/07
César Padilla
Escultura

Del 05/06 al 07/07/07
Tere Colomé
Desafío visual

Del 04 al 30/12/07
Rocío I. Gregory
Mutatio

Del 05/07 al 07/07/07
Jere
Escultura

Del 08/01 al 02/02/08
El Camino de Santiago de Castellón
Fotografía

Del 10 al 31/07/07
Imatges de Cabanes
Fotografía

Del 05/02 al 01/03/08
Lorenzo Ramírez
Versionando a Picasso

Del 04 al 22/09
Joan Pinardell
Génesis

Del 04 al 29/03/08
Rosa Soriano
Pintura y escultura

Del 16/10 al 03/11/07
Fernando Kindelán
Pintura

De l'01 al 19/04/08
Mª Teresa Herrador
Pintura

CENTRE CULTURAL PROVINCIAL LES AULES

Plaça Les Aules, 1 · 12001 Castelló

Horari exposicions:

De dilluns a dissabte de 10 a 14 i de 17 a 21 h

Traducir
al castellano

Revista cultural
Diputación Provincial de Castellón

Nº 9 - marzo 2008

Fundación Blasco de Alagón IV Premio Internacional de Pintura Arqueología, en busca de las huellas de nuestros antepasados

Traduir
al valencià

Cultura

Revista cultural de la
Diputación Provincial
de Castellón

Nº 9 - marzo 2008

Coordinación y redacción:
Gabinete de Prensa

Diseño y maquetación:
Álvaro Bautista Diseño

Fotografía:
Portada: Jordi Mestre/IPHES
Interior: Javier Vilar y Archivo
Diputación

Impresión:
Imprenta Provincial
Depósito legal: CS-13-2005
I.S.S.N.:
Ed. Impresa: 1699-8200
Ed. Electrónica: 1699-8219

**Traduir
al valencià**

sumario

2 INSTANTÁNEAS

Nueva Casa de Cultura en Borriol / El Instituto Valenciano de Restauración, en Penyeta Roja / La diputación destina 381.000 euros al Castillo de Alcalà de Xivert.

4 NOTICIAS CULTURALES

La Fundación Blasco de Alagón destinó 200.000 euros para la restauración de bienes patrimoniales durante 2007.

6 GENTE DEL ARTE

El pintor norteamericano Oliver Lutz y su obra *Lynching 1*, ganadores del IV Premio Internacional de Pintura Diputación de Castellón.

8 PUBLICACIONES

Novedades en el Servicio de Publicaciones.

9 ARQUEOLOGÍA

En busca de las huellas de nuestros antepasados

12 RESTAURACIÓN

La Oración del Carmelita.
La Iglesia de San Vicente Ferrer.

C instantáneas

NUEVA CASA DE CULTURA EN BORRIOL

El presidente de la Diputación de Castellón, Carlos Fabra, visitó las obras de la nueva Casa de Cultura de Borriol, infraestructura que marcará “un antes y un después en la vida cultural de la localidad, destinada al desarrollo de conciertos, exposiciones o representaciones teatrales”.

El proyecto fue licitado por 1.463.102 euros y se adjudicó a la empresa Augimar, encargada de la edificación, por un presupuesto de 1.373.852 euros. Las obras de este nuevo recinto se iniciaron en 2006 y el objetivo del ayuntamiento es dotar al municipio de un espacio de vanguardia e innovador, que contará con una superficie construida de 1.278 m².

En la planta baja de la nueva Casa de Cultura, ubicada en la avenida Zaragoza, se habilitará un salón de usos múltiples y ensayos, un almacén para la banda de música y dos salas de exposiciones. Además contará con una sala de conferencias y auditorio, con capacidad para 112 butacas y el escenario, de 43 m². Asimismo, se ha previsto una zona para biblioteca informática y las oficinas.

EL INSTITUTO VALENCIANO DE RESTAURACIÓN SE TRASLADARÁ A PENYETA ROJA

El Instituto Valenciano de Conservación y Restauración de Bienes Culturales continúa creciendo y trasladará todas sus instalaciones a Penyeta Roja.

En un primer momento pasarán al nuevo edificio los departamentos de metales, analítica, paleontología y arqueología; después, viajarán hasta el antiguo campus de la Universitat Jaume I las áreas de textil y el laboratorio fotográfico.

El Servicio de Restauración de la Diputación de Castellón fue creado con el objetivo de contribuir a la salvaguarda del legado cultural de la provincia. Gracias a la labor desempeñada por un gran número de profesionales, junto a la iniciativa que emprendió la diputación, la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia de la Generalitat Valenciana ha elegido esta institución como sede central para la creación del Instituto Valenciano de Conservación y Restauración de Bienes Culturales.

PREMIO JOSEP PASQUAL I TIRADO

El escritor Pep Castellano recogió en el Salón de Plenos de la diputación el bastón acreditativo como ganador del premio Josep Pasqual i Tirado, de manos de la reina de las fiestas, Laia Bacas, y del hijo del autor, Vicent Pasqual, por la obra *Dotze contes i mig*. El jurado estaba formado por Vicent Pascual Roig, presidente del jurado, Agustí Peiró, Joan Andrés i Sorribes, Manel Alonso i Català y Josep Maria Rambla i Renau, quien actuó de secretario del jurado.

El certamen, organizado por la Federació de Colles de Castellón, la librería Babel y Brosquil Ediciones, cuenta con el patrocinio de la Diputación Provincial de Castellón y está dotado con 2.000 euros, además de la publicación de la obra y un bastón que rememora los utilizados por el autor del *Tombatossals*.

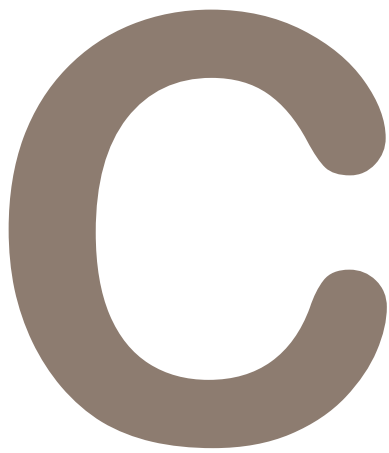
El escritor Pep Castellano, Albocàsser 1960, estudió Magisterio y después Pedagogía. Actualmente trabaja como técnico de formación de animadores juveniles en el IVAJ y ejerce de cuentacuentos formando dúo con Canto Nieto.

DIPUTACIÓN DESTINA 381.000 EUROS PARA RESTAURAR EL CASTILLO DE ALCALÀ DE XIVERT

La Diputación Provincial de Castellón ha presupuestado 381.000 euros para restaurar el castillo de Alcalà de Xivert. Una cifra que para el vicepresidente del área de Cultura, Miguel Ángel Mulet, "constata el interés de la diputación por conservar uno de los tesoros patrimoniales de nuestra provincia". A partir de ahora, según Mulet, las acciones se centrarán en consolidar las estructuras de la fortaleza "para evitar desprendimientos en las murallas".

Después de los 199.000 euros concedidos por la diputación, el incremento de la aportación viene derivado, según Mulet, "por la apuesta para recuperar un elemento que recoge la simbología de todas las culturas que hemos tenido en la provincia". Por otra parte, la responsable del castillo, Marina Sorribes, indicó que los trabajos se están centrande en tareas de limpieza "para evitar escombros" y en la tala de pinos en la superficie de la fortaleza "que afectan a su conservación".

noticias culturales

FUNDACIÓN

BLASCO DE ALAGÓN

La Fundación Blasco de Alagón ha invertido 193.500 euros en las distintas actuaciones de mantenimiento y restauración del patrimonio que ha desarrollado en las provincias de Castellón y de Teruel en 2007. Además, la Fundación organizó el año pasado la exposición *Cofres de Amor*, que visitaron cerca de 11.000 personas en el Museu de Belles Arts de Castelló.

El año 2007 ha sido el de la consolidación de la Fundación Blasco de Alagón como el principal referente en restauración patrimonial de nuestra provincia. La principal actuación desarrollada en Castellón ha sido la restauración de la capilla del Corazón de Jesús de Vilanova d'Alcolea, que supuso una inversión de 16.500 euros. La Fundación Blasco de Alagón ha sido también la responsable de los trabajos para recuperar la Fuente del Ángel de Sant Mateu, este proyecto tuvo un presupuesto de 12.300 euros y la restauración fue inaugurada el pasado verano durante los festejos de la población.

2007 ha sido también el año de la restauración de las pinturas murales de la capilla de la alcaldía del Ayuntamiento de

Castellón, estos trabajos se desarrollaron durante el verano en el consistorio castellonense, dentro de la campaña que organiza anualmente la Fundación Blasco de Alagón. El coste de esta intervención fue de 12.000 euros.

La población de Vilafamés ha sido otra de las que ha contado con una actuación por parte de la Fundación Blasco de Alagón, con los trabajos de rehabilitación del tejado de la ermita de Sant Ramón. En Catí, la Fundación ha desarrollado la restauración del Prigó, una importante cruz que marcaba el Camino de Santiago en Castellón. La recuperación de esta pieza, que se encontraba en muy mal estado, supuso un desembolso de 7.250 euros.

Las actuaciones de la Fundación Blasco de Alagón en materia de conservación de patrimonio han pasado también por la población de Ares, allí se ha restaurado la rehabilitación de la cruz de término, unos trabajos que costaron 2.500 euros. También en Ares está en ejecución la recuperación del retablo barroco de la iglesia de la población, esta actuación supondrá una inversión de 4.500 euros.

La fundación también ha restaurado a lo largo del año la escultura de Sant Blai de la Iglesia Parroquial de Betxí, por 1.800 euros.

Presentación de la restauración del Altar Mayor de la Basílica del Lledó.

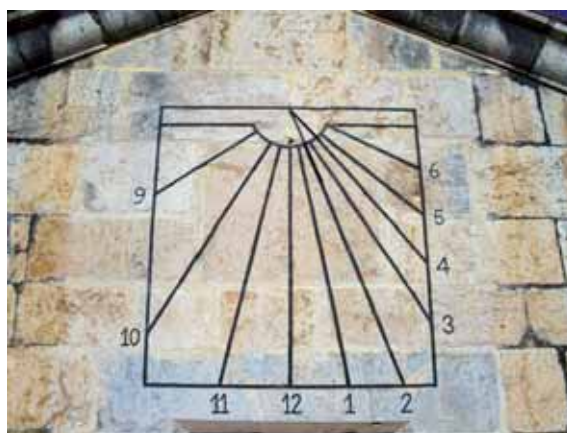
A lo largo del mes de enero, culminaron por parte de la Fundación Blasco de Alagón los trabajos de restauración del altar mayor de la Basílica de la Mare de Déu del Lledó. El proyecto supuso una inversión de 15.000 euros.

Por lo que se refiere a la provincia de Teruel, la Fundación ha realizado diferentes trabajos de restauración por valor de 85.300 euros. Cantavieja ha sido una de las poblaciones donde más actuaciones se han desarrollado en 2007. La Fundación Blasco de Alagón ha llevado a cabo la restauración de la tabla de San Miguel que se encuentra en la Iglesuela del Cid, los trabajos para recuperar esta tabla costaron 3.800 euros. En Mirambel, la entidad rehabilitó por 18.000 euros el Torreón de las monjas y ejecutó la restauración frontal de San Miguel.

A estas actuaciones se suma la colaboración con la rehabilitación del puente árabe de la Todoella, con un importe de 9.000 euros.

2007 ha sido el año de la conmemoración del décimo aniversario de la creación de la Fundación Blasco de Alagón y, para celebrarlo, la organización ha creado una nueva imagen corporativa y ha editado un libro conmemorativo. Además, los patronos y colaboradores participaron en una cena de gala homenaje que se celebró en el mes de abril.

2007 también sido un año en el que la Fundación Blasco de Alagón ha estado presente en numerosos eventos y ha participado en festivales y seminarios como el *Sete sóis, sete luas*, en Lisboa o el Seminario Internacional del Patrimonio Cultural Valenciano en el Museu Valencià de la Il·lustració i de la Modernitat (MuVIM).

Detalle del reloj de sol en la población de Catí.

Fuente del Ángel de Sant Mateu.

C gente del arte

OLIVER LUTZ

La cuarta edición del Certamen Internacional de Pintura Diputación de Castellón ya tiene ganador, el norteamericano Oliver Lutz. El artista afincado en el barrio de Brooklyn, Nueva York, se ha impuesto en una reñida pugna a los 20 finalistas que, como él, habían sido previamente seleccionados de entre los 450 artistas que optaban al premio. En total han sido más de 30 los países representados en la presente edición, “una de las de mayor calidad de artistas y obras”, según el propio jurado.

El Museu de Belles Arts de Castellón acogió la rueda de prensa en la que los miembros del jurado, acompañados del diputado de Cultura Miguel Ángel Mulet, hicieron público el nombre del vencedor. En la presente edición, los encargados de seleccionarlo han sido Susanne Boecker, Demetrio Paparoni, Philippe Van Cautelen, Javier Panera y Wences Rambla. El diputado de Cultura, Miguel Ángel Mulet, reiteró “la importancia de las obras que se han presentado confirman el afianzamiento internacional del premio, como también la favorable aceptación entre el mundo del arte de su planteamiento pictórico. Y eso se debe al especial empeño que la Diputación de Castellón ha puesto en este premio y, en especial, su presidente, verdadera alma mater del certamen. Podemos afirmar orgullosos que el premio de Castellón marca tendencias y abre las puertas del reconocimiento internacional a artistas hasta entonces poco conocidos”.

Las primeras palabras del artista ganador, Oliver Lutz, fueron de “agradecimiento sincero para los miembros del jurado por su sensibilidad hacia el trasfondo de esta obra. Para mi este premio es un sueño hecho realidad, aún no me lo puedo creer. Tuve conocimiento del certamen de Castellón hace 2

Oliver Lutz, ganador del IV Certamen

años, cuando exponía mis obras en una galería de Boston. Unos amigos me comentaron que había un premio en Europa muy importante y que mi pintura podría encajar en lo que estaban buscando. Eso fue en el verano de 2006 y desde entonces me decidí a participar. Aunque, la verdad, jamás esperé ganar. Este premio es un honor y una responsabilidad muy grande, sé que la carrera de los ganadores se ve siempre favorecida y por eso estoy muy contento”.

La obra ganadora lleva por título *Lynching 1*, y corresponde a la perfección a la definición de “pintura expandida” a la que hace honor el título del certamen. En esta obra, mitad

Lynching I, obra ganadora del certamen

acrílico-mitad instalación de televisión por circuito cerrado, el artista ha recreado una famosa ejecución pública que tuvo lugar en 1930 en el estado de Indiana. En ella, una marea de gente asiste con total algarabía al linchamiento y ejecución de dos negros, Abram Smith y Thomas Shipp. La escena dio origen a una célebre foto que incluso se distribuyó en forma de postal entre la sociedad sureña. La obra es, según el propio autor, “una denuncia de esa cultura de la violencia más extrema y la hipocresía de la sociedad que la ampara”.

Respondiendo a la importante tradición pictórica que desde

siempre ha existido en Castellón, la Diputación Provincial concibió en el 2004 el I Certamen Internacional de Pintura Diputación Castellón con la firme ambición de crear un premio de referencia en el panorama artístico nacional e internacional. Una apuesta que cuatro años después se ha saldado con notable éxito de crítica y participación tanto nacional como internacional. Sólo en su III edición, fueron 941 artistas los participantes, de un total de 55 países diferentes. Un récord que será difícil de igualar y que supone que el nombre de Castellón se pasee por todo el mundo gracias a este certamen de pintura expandida.

C publicaciones

NOVEDADES EN EL SERVICIO DE PUBLICACIONES

Estudis Castellonencs. No 10

VV.AA

Nueva entrega de esta emblemática publicación que recopila dos años de documentos históricos de la provincia de Castellón. De nuevo coordinado por Eugenio Díaz Manteca, en la presente edición se encuentran artículos que hacen referencia al descubrimiento de América y la Corona de Aragón, la aportación histórica de la Escuela de Cerámica de Onda o los primeros años de existencia de la Cartuja de Valdecríst.

ISBN: 978-84-96372-47-4 · PVP: 30 euros.

Cofradía de Nuestro Padre Jesús de Medinaceli

VV.AA

La edición de este libro pretende homenajear en su cincuentenario a una de las cofradías de mayor arraigo en Onda. En él podemos encontrar desde los hechos que motivaron la fundación, o un repaso a los acontecimientos más relevantes de su historia, a los recuerdos y experiencias de algunos de sus miembros. Y todo acompañado con abundante material gráfico, como testimonio de las diferentes etapas vividas por los cofrades.

ISBN: 978-84-96372-47-4 · PVP: 20 euros.

Historia breve y documentada de la Real Villa de Catí II

Mossén Juan Puig

Continuación del libro de D. Juan Puig, este contribuye a profundizar en el conocimiento del interior de nuestra provincia y en la recuperación de su historia. En este volumen se abarca el periodo que va desde 1601 a 1950.

ISBN: 84-89944-26-1 · PVP: 9,62 euros.

C arqueología

EN BUSCA DE LAS HUELLAS DE NUESTROS PRIMEROS ANTEPASADOS

Dentro del marco de proyectos de trabajos de campo, el Servicio de Investigaciones Arqueológicas y Prehistóricas de la diputación (SIAP) ha desarrollado a lo largo de los últimos años un fructífero trabajo de actividades investigadoras en las comarcas castellonenses como resultado del programa de actividades internas propias, y también con intervenciones arqueológicas a solicitud de los ayuntamientos de nuestra provincia (Cintorres, Soneja, Catí, la Vilavella, Traiguera).

Los principales yacimientos donde se realizan últimamente programaciones anuales de trabajos de excavación y prospección de campo, por parte del personal científico del SIAP, con un claro objetivo de estudiar el poblamiento de las épocas preibéricas e ibéricas, así como de la Edad Media, se encuentran en las comarcas del Alto Mijares, la Plana Alta y el Baix Maestrat.

En los trabajos de excavación hay que mencionar la necrópolis tumular del Salegar del Mesón del Carro, en Cortes de Arenoso. Por primera vez en las tierras de Castellón, se pudieron identificar y excavar 4 túmulos funerarios de incineración, que pertenecieron a un poblamiento indígena de la Edad del Hie-

Aspecto de las excavaciones dentro de la Cova del Tossal de la Font. Foto: Jordi Mestre/IPHES

Túmulo funerario excavado en el Mesón del Carro de Cortes de Arenoso.

rro, fechados en los siglos VIII-VII antes de nuestra era, y con claras influencias del mundo cultural del Bajo Aragón.

Al mismo tiempo y dentro de un proyecto global que incluye la prospección de buena parte del territorio de esta comarca occidental de Castellón, se ha intentado recuperar el yacimiento de los Cabañiles en Sucaina, que fue descubierto y excavado por primera vez a finales de los años sesenta por Francesc Gusi.

Actualmente, a lo largo de los años 2000 y 2001 se reanudaron las excavaciones desde el SIAP con la finalidad de dar nuevas interpretaciones a un conjunto arqueológico que puede dar algunas claves en la explicación del surgimiento de la cultura ibérica en esta comarca de Castellón.

En la Plana Alta también se continúan las campañas de excavaciones en los yacimientos de Orpesa la Vella (Oropesa del Mar), el Mortòrum (Ribera de Cabanes) y a la Cova de Dalt del Tossal de la Font (Villafamés).

En el Baix Maestrat se continúan los trabajos arqueológicos en el castillo de Xivert (Alcalà de Xivert).

El asentamiento de Orpesa la Vella, en Oropesa del Mar, es un importante asentamiento costero que presenta una larga secuencia de ocupación, en diferentes épocas pre-protohistóricas e históricas. A través de las numerosas campañas de excavación, dirigidas por Francesc Gusi en los años ochenta, sabemos que el primer poblado se instaló en la pequeña península a inicios del segundo milenio antes de nuestra

era, es decir, hace unos 4.000 años. Las últimas intervenciones en el yacimiento efectuadas por el SIAP tienen una doble finalidad. Por una parte, se pretende parar el deterioro que está afectando gravemente a las estructuras del asentamiento en todo su conjunto, como consecuencia de las acciones erosivas y la ausencia de medidas preventivas.

Las excavaciones en el Tossal del Mortòrum, situado en Cabanes, han continuado en los años 2006 y 2007. Estas campañas han permitido documentar con detalle el asentamiento de la Edad del Hierro antiguo que corona la secuencia. El yacimiento se trata de un poblado seguramente fortificado, situado sobre un cerro y de difícil acceso, fechado entre los siglos VII y VI antes de nuestra era, con un modesto urbanismo formado por casas separadas por callejuelas.

Los objetos recuperados apuntan a una fuerte vinculación del poblado con el comercio fenicio del Mediterráneo Occidental, y se interpreta una actividad prioritaria hacia la explotación de minerales metálicos, pues al pie del cerro se encuentran minas de hierro y muy cerca de galena.

Como novedad más significativa, hay que señalar la identificación y excavación de un túmulo funerario cerca del poblado, dentro de la misma cima del Tossal del Mortòrum. Se trata de una excepcional estructura de grandes bloques que originalmente debió de tener forma de túmulo, con una cámara central funeraria delimitada por grandes losas en vertical. Aunque el conjunto se encuentra actualmente en estudio, todo indica que se empleó para hacer enterramientos durante la segunda mitad del segundo milenio antes de nuestra era, es decir, hace más de 3.000 años. Las campañas de excavaciones las dirige Gustau Aguilera.

Túmulo funerario excavado en el Mortòrum.

Grabados rupestres encontrados en el término de Cortes de Arenoso.

C. Olària, F. Gusi y E. Carbonell junto con técnicos de la excavación en la cueva del Tossal de la Font.

En cuanto a las campañas de prospecciones de campo en las tierras de poniente de la provincia justo en los límites con Teruel, citar las que se llevaron a cabo dentro de los términos municipales de Cortes de Arenoso y Villahermosa del Río. En esta zona agreste y montañosa, gracias a la prospección realizada en la zona, se descubrió la necrópolis del Salegar ya descrita. La existencia de este yacimiento dentro del área meridional de la Sierra de Gúdar castellanense, donde las estaciones arqueológicas conocidas son escasas, llevó a un renovado interés por el conocimiento y desarrollo del poblamiento protohistórico de esta zona tan desconocida y aislada.

El castillo de Xivert (Alcalà de Xivert) representa uno de los proyectos más ambiciosos que la diputación, propietaria del castillo, ha puesto en marcha por lo que respecta a la excavación, consolidación y puesta en valor de los castillos provinciales. Con una ocupación que se remonta al menos a la Edad del Bronce, es ocupado durante el desarrollo de la cultura ibérica hasta que la Segunda Guerra Púnica, siglo III antes de nuestra era, y la entrada en el escenario peninsular de Roma acaba con esta ocupación.

En 2007 se ha redactado desde el SIAP un Plan de Actuación Arqueológica para el castillo de Alcalá; dentro de este plan se han realizado algunas tareas arqueológicas como son la excavación del aljibe de época templaria que se localiza en

el recinto superior y el seguimiento arqueológico de la tala de árboles que ocupan la aljama morisca. En la actualidad está a punto de comenzar la excavación definitiva y puesta en valor del recinto superior del castillo. Los trabajos de excavación están codirigidos por Neus Arquer y Ferran Falomir.

Finalmente destacar el convenio firmado entre la diputación, la Universitat Jaume I y el Institut Català de Paleoecologia Humana y Evolució Social (IPHES) de Tarragona, con el fin de establecer un programa de colaboración conjunta de investigaciones prehistóricas en el yacimiento del Paleolítico Medio de la Cova de Dalt del Tossal de la Font, en Villafamés, entre el SIAP, el Laboratorio de Arqueología Prehistórica, y el IPHES.

Fruto de este programa se ha establecido un ambicioso proyecto multidisciplinar, iniciado en 2004, para llevar a cabo varias campañas de excavaciones en uno de los yacimientos pleistocénicos valencianos más importantes de la Comunitat. En la última campaña de 2007, se han efectuado importantes hallazgos actualmente en estudio. También se prevé una nueva campaña este año con el fin de recuperar nuevos restos humanos neandertales.

La dirección de las excavaciones está dirigida por Carme Olària (UJI) con el asesoramiento científico de Francesc Gusi (SIAP) y Eudald Carbonell (IPHES)

C restauración

Restauración de La oración del carmelita

El director ejecutivo de Castelló Cultural, Vicente Farnós, la directora del Institut Valencià de Conservació i Restauració de Bens Culturals (IVACOR), Carmen Pérez, y el prior del Monasterio del Desierto de Las Palmas, el padre Alfonso Ruiz, fueron los encargados de presentar el panel cerámico *La oración del carmelita* que el IVACOR ha restaurado recientemente.

“Se trata de una de las piezas más importantes de la colección del convento”, ha destacado el Padre Alfonso, “y es importante por dos motivos: en primer lugar, es el conjunto cerámico del siglo XVIII de mayor tamaño que se conserva (tiene más de dos metros de altura), y es además la pieza que mejor ilustra y sintetiza el rito de meditación sobre la pasión de Cristo de la comunidad eremítica de los carmelitas”. En él se representa a Cristo crucificado contemplado por San Juan de la Cruz vestido con el hábito de la orden de los carmelitas descalzos. Las figuras posan sobre un promontorio central y están rodeados por siete medallones en rocalla que representan las etapas del libro *Las estaciones del ermitaño*. Este libro consta como uno de los manuales de meditación de referencia para la comunidad carmelita.

El panel formó parte de la exposición *El Santo Desierto* que se celebró en el Museu de Belles Arts de Castelló en 2006, y su restauración se suma al resto de actividades de recuperación del patrimonio que la Generalitat está llevando a cabo a través de Castelló Cultural y el IVACOR. La pieza puede contemplarse completamente restaurada en el pequeño museo que el convento tiene habilitado en su interior.

Restauración de la Iglesia de San Vicente Ferrer

El presidente de la Diputación de Castellón, Carlos Fabra, y la directora del Instituto Valenciano de Restauración, Carmen Pérez, visitaron la parroquia de San Vicente Ferrer, iglesia del desaparecido convento dominico de Castellón, donde se están realizando diferentes trabajos de restauración. Unas mejoras que han sacado a la luz un hallazgo sorprendente que los técnicos están evaluando en estos momentos. Se trata de unas pinturas murales de época barroca descubiertas bajo gruesas capas de cal en la primera capilla del Evangelio del templo y que podrían deparar un importante hallazgo de incalculable valor patrimonial.

En una primera exploración superficial los restauradores han podido descubrir un ángel que porta una cartela similar a la que acompaña la imagen de San Vicente Ferrer del altar mayor, ya que con toda seguridad respondería a un mismo programa iconográfico de la orden dominica. Además, y aunque por el momento no son demasiado visibles, también hay restos de varias figuras de santos, probablemente de la orden de Santo Domingo de Gúzman. Durante toda la jornada los técnicos realizaron una serie de fotografías con infrarrojos y reflectografías que servirán para descubrir el grado de deterioro.

La iglesia de San Vicente Ferrer está sufriendo un proceso de restauración integral que incluye todas las capillas laterales y la cubierta. En estos momentos ya han finalizado la rehabilitación de cinco capillas y continúan trabajando en otras tres a la vez. Entre ellas la capilla del Rosario, cubierta con frescos barrocos de Eugenio Guilló y que podría dar alguna pista sobre los nuevos hallazgos. La próxima intervención abordará la fabulosa cubierta del templo con nervios tardorenacentistas que según las primeras catas podrían estar cubiertos de pan de oro.

C agenda

Exposiciones:

Del 08/05 al 02/06/07
Jerónimo Uribe
Diez años entre el azahar

Del 06/11 al 01/12/07
Blasco Vilar
Pintura

Del 08/05 al 02/06/07
Martín Espinosa
Escultura

Del 08/11 al 05/12/07
César Padilla
Escultura

Del 05/06 al 07/07/07
Tere Colomé
Desafío visual

Del 04 al 30/12/07
Rocío I. Gregory
Mutatio

Del 05/07 al 07/07/07
Jere
Escultura

Del 08/01 al 02/02/08
El Camino de Santiago de Castellón
Fotografía

Del 10 al 31/07/07
Imatges de Cabanes
Fotografía

Del 05/02 al 01/03/08
Lorenzo Ramírez
Versionando a Picasso

Del 04 al 22/09
Joan Pinardell
Génesis

Del 04 al 29/03/08
Rosa Soriano
Pintura y escultura

Del 16/10 al 03/11/07
Fernando Kindelán
Pintura

Del 01 al 19/04/08
Mª Teresa Herrador
Pintura

CENTRO CULTURAL PROVINCIAL LAS AULAS

Plaza Las Aulas, 1 · 12001 Castellón

Horario exposiciones:

De lunes a sábado de 10 a 14 y de 17 a 21 h

Traduir
al valencià